(E.A. 2181)

I. Koha augu juhataja.

Saatnud: A. Jewerkask.
Saadud: 18 12/VI 95.

Ühesmoona elas kunagi Rangel juure mitta see, nimi mäga Kehtna moona paar, weimehe pooma unttimis. Pahalii nii kehwad, et igapäewaselt kiwa kahwetti iga kuud kaei paanud ja siis nälga piidid kannatanud. Ühel ööga unnata Kesta üle aegus, ühmus imeline hall kogu mana paani pingi otte ja ütles: „Sanna mana, tüüse kummitus mana üleje ja nime linna, pal seisa seni juure walli wänawi juures, kuni julle se wana kätte juhatajate." Kui ta seda sai ütlenud, nadus see hal kogu kohe ära. Kummitus mana tüüse poole mees üleje, panni näbalad ümber ja pummus pikk käes linna poole, sest ta ustus tüeste selle juhatuje pääle ja olli nõumus, et ümmarune nuletükk pääseda wõis: Kui ta linna sai, läks ta kohe juure walli wänawa juure, kus mänaua walge palja mõõgaga, wahi unis kütutas. Juba Kulmast päewa istus poom mana, wänawa kuumad iga päew kummitust ähtuni, aga ei olnud ühte juhatajat mel muusil näha. Juba hommas tal lastus selleje nõduma, kui wänawa walge ta juure astus ja ütles: „Tuule wanake, mis sa siin juba Kulmast päewa kummitust ähtuni istud?" Sanna wana wastas ei temale midagi ülla nõstes ja istuma tulla ja rotata, muni ühte siin kätte juhatajat. „Ruual wanakene!" wastas wõõna wana: mis olli sul pealuus, „et sa siis nii pikkuste tühiste, minastuste ja unenägude peale wõid nii kindlasti loota, ja palju waewa näha. Ära mulle juhatasi unes, et selle mana poom mehe wõse paaku all on katsal kulda, kes siin mäna juure istub ja poa wiotiste see poom ülle. Aga ära mu siis nüüsgusid unenägusid peau usttuma; – nõnda ka sinuga, nime rahuga kõda ja jätta nüüsgused nawrid mõtted." Sanna wana jäda üpas nõuinu päraft kui tallerke, kui ta seda kuulis, seletas sai nüüd aru, kus ta õun on ja et ta nüüd juba juhatatud on. Kohe läks ta nii nii jalad kaud poom kodu poole teele. Kui ta kodu sai olli eesmene asi kohe wõse paaku üleje otsima ja kaemine seati ellt. Sanna meel tahtis nõnda päraft una kütelunga poom kui nad seati ka tüeste katta täis pilgawad kulda leidsnad. Siis olli nüüd waewja käsa, nälg ja janu otsas, sest wanamees läks kohe oma wanemoaniga linna, kus nad sanda wiisi wiisnad elada.

II. Nõutus kuningnõu.

Kord tulid karsteministrid sotsialt rahwa teenistusest kodu, sest et nendeaeg täis olli. Kodu olli aga nendel mäga Rangel, pidi metsast ja laandest läbi minema, enne kui kodu saisad. Juba mitmest päewa läsed naad mööda ilmatut suurt laant, aga otsa ei saanud mälga. Ka nälg tükkis meestele